

STANDAARDGRASPARKIETEN, HOE TE KOPPELEN.

Alvorens op de koppelingen in te gaan eerst wat noodzakelijke informatie over de standaard en inteelt.

De standaard.

Om te koppelen moet je een idee hebben van de standardeisen. Hoewel er afbeeldingen zijn van het ideaalplaatje werken we met een geschreven standaard en daar passen variaties in. Dat geeft de mogelijkheid om nieuwe eigenschappen, als ze een verbetering zijn, in te passen zonder direct de geschreven standaard te hoeven veranderen.

Aandachtspunt blijft, zoals Willem Beckmann al in zijn boek "Handleiding voor de grasparkietenkweker" schreef dat het niet alleen een beoordeling van de kop, natuurlijk een belangrijk onderdeel, is maar dat de hele vogel in ogenschouw wordt genomen. Inclusief kleur, tekening en masker. Beckmann zag die eenzijdigheid op de beoordeling van de kopkwaliteit als een gevaar van het Engelse plaatsingssysteem. De vogels worden bij dit keursysteem per kleurklasse in een volgorde van kwaliteit geplaatst van 1-7, zonder een verdere verantwoording van de reden van die plaatsing.

De standaard is in beweging.

Er zit momenteel wel beweging in de interpretatie van de geschreven standaard. Met name in Duitsland, is mede onder invloed van dierenwelzijnsorganisaties, discussie ontstaan over formaat en de mate waarin de ogen zo vrij zijn dat de vogel goed kan zien. Te ver naar binnen groeiende bevedering boven de ogen kunnen ook leiden tot ingroeien in het oog met de daarmee gepaard gaande ontstekingen. Wat het formaat betreft zijn de grootste organisaties het er over eens 21,6 centimeter (de in centimeters omgerekende Engelse maat van 8,5 inch) de minimum maat is maar dat er ook een maximum is gesteld van 24,5 centimeter (dit heeft geen Engelse achtergrond).

Er is ook organisaties die vinden dat er geen maximum moet zijn zolang de vogel maar in

verhouding blijft. Ook is er extra aandacht voor vogels waarbij staart en vleugels te lang zijn. In Zuid-Afrika is de norm dat vogels van keuring uitgesloten worden als de staart de bodem van de tentoonstellingskooi raakt. Discussie is er ook over het los over de zitstok hangen van lichaamsbevedering en nu we toch bij die onderkant van de vogel zijn aangeland: "Twee tenen naar voren en twee tenen naar achteren". Je ziet nogal eens vogels die 3 tenen naar voren hebben. Bij de keuring moet natuurlijk wel geprobeerd worden om de vogel te laten verzitten om te zien of het dan wel goed is. Extra aandacht is er ook voor kale plekken boven de snavel, en een te losse bevedering op de kop. Er lijkt een bezinning te komen of het groter en langer bevederd moet veranderen naar een evenwichtige verhouding tussen formaat, model, houding, kopkwaliteiten en kleur en tekening. Dat zal overigens een langzaam proces zijn waarbij dierenwelzijn een niet onbelangrijke rol zal spelen.

Een interpretatie van de standaard.

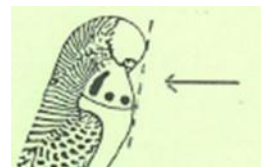

De spangle op de afbeelding is een voorbeeld van een vogel die veel goede dingen van de standaard laat zien. Een vogel met een mooie houding. Afgezien van een los veertje bij de poot, het lichaam strak in een wigvorm aflopend. Ruglijn recht, mag ook iets hol zijn. Vloeiende overgangen tussen kop nek en lichaam. Breed in schouders en borst, dat geeft de ruimte voor een breed en diep masker. Goed geplaatste stippen en die stippen zijn ook in verhouding met het masker goed van formaat. De oplekking in de kern van de veer is vrij goed voor deze

tekeningsvariëteit. Mooie ronde kop waarbij de bevedering goed aaneengesloten is. Goede snavelplaatsing,

de snavel moet binnen een denkbeeldige lijn vallen tussen het voorhoofd en de borst met een ingetekend lijntje van voorhoofd tot borst. Een mooie wenkbrauw die voor de start vanuit de snavelbasis eerst nog wat naar beneden buigt alvorens schuin omhoog in de richting van het achterhoofd te gaan. De vogel heeft een goede aaneengesloten bevedering en is in prima conditie. Mooi diep van kleur. De schouders en borst breed moeten zijn om het masker de ruimte te geven. Samen met de kop vormt dat het gezicht, het visiteplaatje van de vogel. Kan de kop van deze

spangle beter? Ja, voor een verbetering kunnen zorgen, maar dan wel met behoud van de andere goede eigenschappen.

Inteelt.

Over inteelt zijn we als kwekers wat tegenstrijdig. Enerzijds gebruiken we een zekere mate van verwantschap om stameigenschappen vast te leggen maar aan de ander kant weten we dat we er voorzichtig mee moeten zijn. Op het Amerikaanse eiland Isle Royale is jaren lang onderzoek gedaan naar een geïsoleerde groep wolven. Inteelt zorgde daar voor lichamelijke gebreken en doodgeboren welpen. In het blad Veeteelt lees ik dat

een te grote mate van verwantschap als negatief wordt ervaren. Naast de goede stameigenschappen haal je ook negatieve effecten naar voren. Die zijn overigens wel deels te ondervangen door selectie. Vanuit de koeienfokkerij wordt ook gewezen op vermindering van gezondheid en vruchtbaarheid. Iets waar we bij standaardgrasparkieten over mee kunnen praten. Een liefhebber zei een keer tegen me dat we momenteel blij zijn met het aantal jongen per jaar van een koppel wat je 25 jaar geleden gewoon vond als aantal jongen van 1 nest. De geautomatiseerde kweekadministratie van Zoo Easy geeft per vogel de mate van verwantschap aan. Een belangrijk hulpmiddel maar..... dat is maar vanaf het moment dat de kweker is begonnen de administratie in te voeren. Hoe verwant waren de vogels waar mee is begonnen? En, wat vaak niet wordt gerealiseerd, het hele bestand aan standaard grasparkieten is al in grote mate uit beperkte aantallen vogels gefokt. Te beginnen, voor de selectie op postuureigenschappen is maar een deel van de hele groep grasparkieten uit Australië gebruikt, dus hier heeft al een vermindering van de genetische variatie plaatsgevonden. Flessenhalzen worden dat genoemd. De postuurkweek is in Engeland ontwikkeld en was al een eind op weg toen de tweede wereldoorlog uitbrak. Omdat er vrijwel niet aan voer te komen was zijn veel vogels weggedaan, weer zo'n flessenhals.

De vogels van na die periode komen dus uit weer een beperkter aantal voorouders. En dan de laatste 30 jaar, veel kwekers hadden vogels uit het hok van de Duitse kweker Jo Mannes of nakweek van die vogels. Het kan niet anders dan dat dit de genetische variatie heeft verminderd, weer een flessenhals. Al met al een reden om met enige regelmaat "onverwante" vogels in te brengen. Net als van planten er een zogenaamde genenbanken bestaan waarin ongemuteerd en niet gemanipuleerd erfelijk materiaal is opgeslagen van ondersoorten is het voor de kweek van de standaardgrasparkiet misschien nog wel eens interessant om in de toekomst terug te kunnen grijpen op het erfelijk materiaal van de kleurgrasparkieten. Goed dat die weer volop worden gefokt.

Waar op te letten bij de selectie van een kweekpaar?

Om paren uit te zoeken kijk ik niet alleen naar hoe de vogels er uitzien. Als het even kan betrek ik er de eigenschappen van de ouders van het kweekpaar bij. Ook belangrijk is hoe de vogels er uitzagen op het moment dat ze uit het nest kwamen. Het is niet onmogelijk dat een vogel er als nestjong nog niet spectaculair uitzag maar later komt. Maar ik vind het wel iets extra's hebben als het goede gelijkzichtbaar is. En dan ten leste natuurlijk hoe de vogels in de uitgegroeide fase er uitzien. Misschien

een detail maar ik zie graag in de normaaltekening vogels met zwarte nagels, de tekening van het jeugdkleed tot boven de snavel doorlopen en zwarte delen in de snavel. Vaak zijn dat de beteren en het is dan als nestjong al

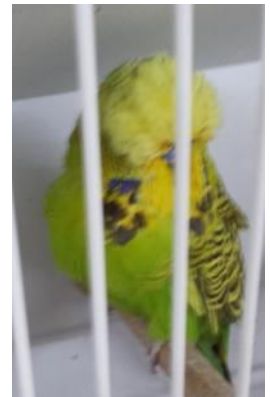
te zien.

Een voorbeeld van een koppel.

De vogels van dit koppel zijn allebei jonge vogels van het afgelopen seizoen. Ze zijn in enige mate verwant. De vader van de man is een kleinzoon van de vader van de pop. De vader van de man heeft wat meer stijl en ruglijn als de vader van de pop. De vader van de pop heeft een brede, ronde en uit-

bundig bevederde kop. Deze vogel miste op vierjarige leeftijd wel zijn verlengde staartpennen en twee buitenste slagpennen aan een van zijn vleugels. Slechte, helaas nog al eens voorkomende fouten bij de kweek van standaard grasparkieten. Op driejarige leeftijd was deze vogel nog wel compleet. Deze vogel had dermate veel goede eigenschappen, kop en veerlengte, dat ik hem wel gebruikt heb. Je moet niet het kind met het badwater weggooien.

paren aan vogels waar deze problemen niet dominant voorkomen is dan wel een must. Zorg dat het uitzonderingen blijven in het hok. Beide vogels van het

kweekpaar waren ook als jonge vogel al opvallend. Op het moment dat ze in de broedkooi werden geplaatst zagen ze eruit zoals afgebeeld. Prima in conditie en de man was in de vlucht al erg belangstellend naar de poppen. De al eerder genoemde Duitse kweker Jo Mannes had een voorkeur voor vogels die zelf hun partner in de vlucht uitzoeken. Hij noemde dat liefdesparen, die kweekten

meestal goed. De vogels van dit koppel zijn vrij strak en aaneengesloten bevederd. De pop heeft een goede breedte in de kop en goede wenkbrauwen.

Ook zijn borst en schouders breed zodat er ruimte is voor een diep en breed masker. De diepte van het masker kan nog wel wat beter. De cinnamontekening, bruine tekening i.p.v. zwart, geeft de kleur een zachte en egale uitstraling. Jonge mannen uit dit koppel zullen in ieder geval in splitvorm deze cinnamon tekening hebben en dat vinden sommige kwekers wel een voordeel om ook de kleur bij de niet-cinnamon jongen van dit koppel wat egaler te laten zijn. Het is

geen grote grove pop, desondanks ruim groter dan de standaard van 21,6 centimeter. Die 21,6 centimeter zouden we trou-

wens nu klein vinden. De meeste standaard grasparkieten zijn groter. Eis is dan wel dat de onderlinge verhoudingen in harmonie blijven. De man is wat strakker van ruglijn en de kop is meer naar alle kanten uitgebouwd. De bevedering van de kop is goed aaneengesloten, je kijkt niet dwars door de bevedering heen. Masker en grootte keelstippen mooi in verhouding. Zeker gezien de verwantschap van de vogels mogen jongen verwacht worden die goed aan de standaard kunnen voldoen.

Er zijn meer redenen om een koppel samen te stellen dan alleen het proberen om direct goede vogels in de richting van de standaard te fokken. Vanwege de lengte is dit artikel in twee delen gesplitst, volgend keer deel 2 van koppelen waar ingegaan wordt op ander uitgangspunten van het samenstellen.

Arie Versluis

Geraadpleegd:

Wellensittich Welt

Budgie, foto 1 en 2

Veeteelt

Dagblad Trouw

